

Dunaharaszti Városi Bölcsőde Szakmai Programja 2022.

Készítette:

Peczник Gabriella
Intézményvezető

Tartalomjegyzék

Bevezetés (ellátandó célcsoport és az ellátandó terület) a bölcsőde munkáját és szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek

- I. A bölcsőde adatai, az ellátás igénylésének módja
- II. A bölcsőde bemutatása
 - nevelés-gondozás tárgyi feltételei
 - bölcsőde személyi feltételei, képzés, továbbképzés
- III. Intézményi filozófia
- IV. A nevelés-gondozás célja, alapelvei
 - a nevelés- gondozás egységének elve
 - az egyéni bánásmód elve
 - az aktivitás, az önállóság segítésének elve
 - a családi nevelés elsődlegességének tisztelete
 - az egységes nevelő hatások elve
 - a biztonság és stabilitás elve
 - a gyermeki személyiség tiszteletének elve
- V. A bölcsődei gondozás feladatai
 - egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
 - az érzelmi fejlődés és szocializáció segítése
 - a megismerési folyamatok fejlődésének elősegítése
- VI. A bölcsődei élet megszervezése
 - a gyermekek folyamatos napirendje a gondozási munka szervezése
 - a bölcsőde kapcsolata a szülőkkel
 - beszoktatás, adaptáció, szülővel történő fokozatos beszoktatás
 - bölcsőde kapcsolatai más intézménnyel
- VII. Bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei
 - gondozás
 - egészségvédelem
 - játék
 - mondóka, ének
 - vers mese
 - alkotótevékenység
 - mozgás
 - tanulás
- VIII. Az intézmény sajátos feladatai
- IX. Hagyományok, ünnepek, rendezvények a bölcsődében
- X. A helyi szakmai program működésének, beállalásának ellenőrzési rendszere, elégedettségmérés
- XI. Intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás módja
- XII. Igénybevevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogai és kötelezettségei

Mellékletek:

- Megállapodás- tervezet
- Házi rend

Bevezetés

Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői:

A bölcsőde családsegítő, szociális, egészségügyi, nevelési funkciót tölt be. A gyermek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkezést biztosít a gyermekek számára, akiknek szülei munkavégzésük vagy egyéb okok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. Az intézmény célja az egészséges testi, lelki fejlődés biztosítása valamennyi gyermek számára. Az érzelmi és szociális fejlődés támogatása. Barátságos, biztonságos, családias, szeretetteljes légkörben, az életkorának megfelelő környezetben az aktivitás kibontakoztatása, a szocializáció segítése.

Dunaharaszti dinamikusan fejlődő város.

Ráckevei-Duna bal partján, a Pesti-síkságon fekszik a budapesti agglomerációban. A fővárostól 17 km-re délre, az M0-s, a Budapest-Baja 510-es számú út, a H6-os HÉV és a 150-es számú vasútvonal mentén.

Bölcsődénk a Kossuth Lajos utca 4-ben, tagintézménye a Knézich utca 19-ben található, megközelíthető hévvel, autóbusszal, vonattal, személygépkocsival.

Dunaharasztiiban 1950-ben létesítettek bölcsődét 20 férőhellyel. 1976-ban egy kétszintes épületszárnyat építettek a régihez csatolva, így a férőhelyszám 80-ra emelkedett. 1986-ban a csökkenő igények miatt 60 férőhelyes lett a bölcsőde.

A gyors gazdasági fejlődés, és megvalósult fejlesztések hatására, sok fiatal pár választotta lakhelyéül Dunaharaszti. Az újra megnövekedett igény következtében a bölcsődét 90 férőhelyesre bővítette az önkormányzat. Növekvő gyermeklétszám okán, egy tagintézmény is felépült, a Versenyképes Közép-Magyarország operatív Program Kisgyermeket nevelő szülők munkavállalási aktivitásának növelése elnevezésű pályázaton nyert támogatásból.

Szakmai program alapjául szolgáló jogszabályok, dokumentumok:

- az ENSZ Emberi jogok nyilatkozata
- az ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól
- az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni gyermekellátásról
- az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról
- 15/1998. (IV.30) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 259/202. (XII.18) Korm.Rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekvédelmi vállalkozói engedélyezésről
- a pszichológiai és pedagógiai kutatások eredményei
- az első életéveknek a későbbi fejlődés szempontjából is meghatározó szerepének elismerése
- a bölcsődei nevelés-gondozás története alatt felhalmozott emberi és szakmai értékek, ezeken belül is hangsúlyozottan „A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai” c. kiadvány (OCSGYVI, 1999)
- a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata
- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai (módszertani levél) 2012

I.

A bölcsőde adatai, az ellátás igénylésének módja

Intézménynév: Dunaharaszti Városi Bölcsőde
Székhely: 2330 Dunaharaszti Kossuth Lajos utca 4.
Telefon: 24/462-130
E-mail: bolcsode@dunaharaszti.hu
A fenntartója, címe: Dunaharaszti Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
2330 Dunaharaszti Fő út 152.

Intézménynév: Dunaharaszti Városi Bölcsőde tagintézménye
Telephely: 2330 Dunaharaszti Knézich u. 19.

Az eljárás igénylésének módja: A gyermek felvételét az erre rendszeresített szülő által kitöltött felvételi jelentkezési lap benyújtásával lehet kérni abban a bölcsődében, ahova a szülők a gyermeküket vinni szeretnék.

II.

A bölcsődék bemutatása

Dunaharaszti Városi Bölcsőde és tagintézménye nyitvatartási ideje:

Hétfő - Péntek: 6.00 órától 18.00 óráig.

A napi nyitás és zárás igazodik a családok igényeihez.

Dunaharaszti Városi Bölcsőde:

Férőhelyszám: 68 fő

Csoportok:

- Csigabiga csoport
- Méhecske csoport
- Katica csoport
- Pillangó csoport
- Micimackó csoport
- Bambi csoport
- Napsugár csoport
- Kisvakond csoport

Dunaharaszti Városi Bölcsőde Tagintézménye:

Férőhelyszám: 70 fő

Csoportok:

- Nyuszi csoport
- Ózike csoport
- Bagoly csoport
- Mókus csoport
- Süni csoport

A bölcsődék életét házirend szabályozza, amelynek egy példányát a bölcsődei felvétel alkalmával, illetve annak érdemi változása esetén minden szülő megkapja. A házirend bárki számára hozzáférhető, a bölcsődék nyitvatartási idejében megtekinthető.

A bölcsődékben Szülői érdekek-képviselői Fórum működik.

- az ellátásban részesülő gyermek szülei közül 2 fő,
- az intézmény közalkalmazottai közül 1 fő,
- az intézményt fenntartó önkormányzat képviselőjében 1 fő.

A SZÉF az 1997. évi XXXI. törvény szabályainak alkalmazásával megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat, és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartó önkormányzatnál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

A nevelés-gondozás gondozás tárgyi feltételei

Tájékoztatáshoz faliújság, hirdető tábla van kifüggesztve.

A bölcsődék a funkciónak megfelelően kialakított, akadálymentesített /kivéve az emelet / épületek.

Az udvarok a gyermekek szabad levegőn történő játékához szükséges mozgásteret biztosítják.

Csoportonként elkülönített játszóhelyek állnak a gyermekek rendelkezésére. Az udvaron mászásra alkalmas eszközök találhatóak: csúszda, bújócska, mászóka. Homokozás feltételei biztosítottak.

A bölcsőde egyéb helyiségei: gyermeköltöző, közlekedő, mosdó, fürdőszoba, wc, raktár, mosóhelyiség, konyha, iroda, dolgozók szociális helyiségei

Az öltözés tárgyi feltételei: A szülők az átvevőben öltöztetik, vetkőztetik gyermeküket.

Rekeszes, polcos, akasztós résszel, jellel ellátott zárt szekrények állnak rendelkezésükre.

A fürdőszobai gondozás tárgyi feltételei: A gyermekek méretének megfelelő wc-k, mosdók állnak a gyermekek rendelkezésére, amelyek segítik a helyes szokások kialakulásának és az önállóság gyakorlásának feltételeit.

Étkezés tárgyi feltételei: Jó minőségű gyermekasztalok és gyermekszékek, a gyermekek létszámának és méretének megfelelően. Megfelelő minőségű mennyiségű eszközök állnak rendelkezésre az étkezések alkalmával.

Az étkezés a folyamatos gondozási sorrendnek megfelelően történik.

A Városi Bölcsőde saját konyhával rendelkezik, a napi négyes étkezés receptúra alapján készül, a vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásoknak megfelelően.

Dunaharaszti Városi Bölcsőde tagintézményében tálaló konyha található, étkezést a székhelyen működő konyha biztosítja.

A bölcsődei térítési díj, Dunaharaszti Város Képviselő-testületének határozata alapján kerül megállapításra.

Altatás tárgyi feltételei: Jó minőségű műanyag bölcsődei fektetőink vannak, ágynemű garnitúrával. Csoportszobában altatunk, nincs lehetőség a szabad levegőn való altatásra.

Játék tárgyi feltételei: A gyermek életkorához, fejlettségéhez igazodó játékeszközök és a csoportlétszámnak, összetételének megfelelő mennyiségű játék minden tevékenységformához. Csendes, aktív játszásra elkülönített területek.

A bölcsődék személyi feltételei:

Dunaharaszti városi Bölcsőde:

Alkalmazottak száma: 29 fő:

- 1 fő intézményvezető
- 1 fő élelmezésvezető, intézményvezető helyettes
- 17 fő kisgyermeknevelő
- 4 fő bölcsődei dajka
- 1 fő szakácsnő
- 3 fő konyhai kisegítő
- 1 fő mosónő
- 1 fő karbantart

Dunaharaszti Városi Bölcsőde tagintézménye:

Alkalmazottak száma: 20 fő:

- 1 fő tagintézmény vezető
- 12 fő kisgyermeknevelő
- 1 fő bölcsőde titkár
- 3 fő bölcsődei dajka
- 1 fő konyhai kisegítő
- 1 fő mosónő
- 1 fő karbantartó

Képzés, továbbképzés:

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára a vonatkozó jogszabály alapján kötelező a szakmai továbbképzés. Rendelet írja elő a személyes gondoskodást végzők továbbképzési kötelezettségét és a teljesítés lehetőségét. A képzés ciklus alatt felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni. A szakmai továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott ütemterv alapján történik. A továbbképzésre kötelezettekről a vonatkozó előírások alapján nyilvántartást vezetünk.

Önképzés: a munkájára igényes szakember a továbbképzésen való részvételen felül is rendszeresen képezi magát.

Szakmai felkészültség folyamatosságának biztosításának érdekében bölcsődén belül rendelkezésre áll szakmai anyag, módszertani levél, házi továbbképzés.

A dolgozók részére biztosítjuk évente a tűz és munkavédelmi oktatást.

III.

Intézményi filozófia

Várnai Zseni

MIATTUK

**Tudom, énnékem úgy rendeltetett
Ez életben, hogy gyermeket dajkáljak.
Hogy tőlük jöjjön az öröm, a bánat,
Az aggodás, a könnyeső és minden,
Én fájdalmamért egy jajszavam sincsen,
A magam bánata, keserve semmi,
Csak értük élni, csak miattuk lenni.**

**Ha fáj is az élet, miattuk élni,
És járni, kelni, mozogni, beszélni,
Szavakat mondani, idegen szókat,
Megkopogtatni idegen ajtókat,
És jéghideg szívek zárját verni,
S mindent miattuk, csak miattuk lenni.**

**Hogy kis életük bánatom ne érje,
Cselédi lelkeknek lenni a cselédje,
És álorcás orcák titkait lesni....
Mindig féltetni és mindig remegni,
A vágyam életét, jaj sohasem élni,
Lassan roskadni és lassan elégni,
Míg rám nem hajlik a bús, meddő este...
A lelkem úgy jut martalóc kezekre,
Mint drágakő, melyet nem őriz senki...
S csak lenni kell, miattuk lenni.**

Hitvallásunk, hogy vidám kiegyensúlyozott gyermekeket neveljünk a bölcsődénkben.
Minden kisgyermeknek lehetőséget adunk a rendszeres testmozgásra, sokoldalú fejlődésre.
Törekszünk arra, hogy pozitív példákön keresztül gyűjtsenek tapasztalatot, élményt környezetükből.

A gyermek testi, lelki szociális fejlődésének jellemzői a bölcsődéskor végére:
Sok területen önálló. Egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel.
Már nem csak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi jól magát, hanem szívesen játszik társaival is. Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szabályokat, és ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára. Elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot a felnőttel. A gyermekek többsége szobatiszta.

IV.

A nevelés-gondozás célja, alapelvei

A bölcsődei nevelés-gondozás célja:

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelés segítése, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai és érzelmi biztonságának és jólétének megteremtésével, a feltétel nélküli szeretettel és elfogadással a gyermek nemzetiségi és etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegítjük a harmonikus fejlődést. A hátrányos helyzetű, szegény és periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeinek enyhítésére törekszünk, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel együttműködve.

A nevelés-gondozás alapelvei:

– A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége.

A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek gondozásában, nevelésében, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

– A gyermeki személyiség tiszteletének elve

A gyermeket, mint fejlődő személyiséget a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítségigénye, ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg.

A bölcsődei nevelés-gondozás értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával.

– A nevelés és gondozás egységének elve

A nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom: a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

– Az egyéni bánásmód elve

A gyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a felnőtt őszinte érdeklődése, figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség biztosítása az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a megfelelő környezet kialakításával, a gyermek életkori és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha sajátos nevelésű, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek vallási, nemzetiségi, etnikai, kulturális stb. Hovatartozását és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását és fejlődését, segíti a saját és a más kultúra és hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.

– **A biztonság és a stabilitás elve**

A gyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága (saját kisgyermeknevelő-rendszer, felmenőrendszer, csoport és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti az alkalmazkodást, változások elfogadását, az új megismerését, szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

– **Az aktivitás, az önállóság segítésének elve**

A gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése, az önállóság és az aktivitás tevékenység-specifikusságának, fizikai és pszichés állapottól függésének elfogadása, a gyermek felé irányuló szeretet, elfogadás és empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat.

A biztonságos és tevékenységre motiváló személyi és tárgyi környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek meghallgatása, véleményének figyelembevétele, a kompetenciájának megfelelő mértékű döntési lehetőség biztosítása a bölcsődei nevelés-gondozás egyik kiemelt feladata.

A kisgyermeknevelő az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatásával, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá, kezelhetővé tételével, a tapasztalatok feldolgozásának segítségével, az egyes viselkedésformákkal való próbálkozások biztosításával segíti a tanulást.

– **Az egységes nevelő hatások elve**

A nevelés érték közvetítés és értékteremtés egyben. Eredményessége érdekében fontos, hogy a gyermekkel foglalkozó felnőttek a közöttük lévő személyiségbeli különbözőségek tiszteletben tartásával a gyermek elfogadásában, a kompetenciájának és pillanatnyi szükségleteinek megfelelő fizikai és érzelmi biztonság és szeretetteljes gondoskodás nyújtásában, öntevékenységének biztosításában egyetértsenek az alapvető értékek, erkölcsi normák célok tekintetében nézeteiket egyeztessék, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítsék.

V.

A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata a családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátásának esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával 20 hetes- 3 éves egészséges és a 20 hetes- 6 éves sajátos nevelésű igényű gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és következmények enyhítésére törekvés.

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata a gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása:

A fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése, egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése. A testi-lelki harmónia kialakulását és megőrzését segítő napirend, ezen belül étkezés, mosakodás, öltözés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás.

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése:

- derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, illetve csökkentése, a gyermek segítése az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában
- A kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése
- megteremteni a lehetőséget a kisgyermeknevelővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére az én érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését
- a kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával (meghallgatás, figyelem, kérdések, megválaszolása)
- nehezen szocializálható, lassan fejlődő, hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelése- gondozása speciális többlet-törődéssel, szükség esetén más szakemberek bevonásával.

A megismerési folyamatok fejlődésének elősegítése:

- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségek biztosítása,
- az önálló aktivitás és kreativitás támogatása,
- ismeretnyújtás,
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése,
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása.

VI.

A bölcsődei élet megszervezése

-A gyermekek folyamatos napirendje és a gondozási munka szervezése, saját gondozónő rendszer. A konkrét napirend megvalósításával célunk: Jól szervezett folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek szükségleteinek kielégítését, a nyugodt és folyamatos gondozás feltételeit biztosítja. Minden csoportnak a gyermeki szükséglethez igazított folyamatos rugalmas napirendje van, amely biztosítja a nyugodt nevelés gondozás feltételeit. A napirend függ a gyermekcsoport életkorától, összetételétől, fejlettségétől, de befolyásolják az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám is. A jól átgondolt, áttekinthető napirend könnyebbé teszi a kisgyermeknevelő munkáját. Kialakításának további feltételei a személyi állandóság saját gondozónő rendszer, a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele. A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. A bölcsődei nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését, a bölcsődei kisgyermeknevelők által készített feljegyzések, és dokumentumok szolgálják. Napirendünk kialakításánál igyekszünk szem előtt tartani, hogy a legtöbb időt a játékra fordítsunk.

– **A bölcsőde kapcsolata a szülőkkel**

A családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása, elengedhetetlen feltétele a gyermek harmonikus fejlődésének. A szülők számára lehetővé tesszük, hogy megismerhessék hol és hogyan töltik a gyermekeik hétköznapijait, megismerhessék az intézményt, a nevelés-gondozás elveit, gyakorlatát.

A **családlátogatás** lehetőséget nyújt arra, hogy szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. Ez a családdal való első kapcsolatfelvétel, a gyermekek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése.

A kapcsolattartásnak tájékoztatásnak több formája van: szülői értekezlet, hirdető tábla, nyílt napok, írásos tájékoztatók, szervezett programok.

Beszoktatás (adaptáció)- szülőkkel történő fokozatos beszoktatás biztonságot ad a kisgyermeknek és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermeknevelő és a kisgyermek között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe.

– **A bölcsőde kapcsolata más intézményekkel**

Bölcsőde- Óvoda

A két intézmény kapcsolatára a nyitottság és a folyamatosság jellemző. Célunk az átmenet megkönnyítése. Kapcsolattartás formái: megbeszélések, közös látogatások.

Bölcsőde- Védőnői Szolgálat

A védőnők havonta látogatják az intézményt. Figyelemmel kísérik a gyermekek fejlődését.

Bölcsőde- Gyermekjóléti Szolgálat

Minden évben jelzőrendszeri értekezleten megbeszéljük a felmerülő problémákat, jogszabályi változásokat.

VII.

A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei

– **Gondozás**

Belsőleges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségletének kielégítésére. A gondozás során folyamatos odafigyeléssel biztosítjuk a gyermekek komfortérzetét, hiszen csak ez adhat pozitív alapot a bölcsődében folyó tevékenységhez. A szociális kompetencia kialakításának az egyik feltétele, hogy a gyermek aktívan részt vehessen a gondozási helyzetekben. A kisgyermeknevelővel kialakított érzelmi kapcsolat, a gyerekekről a jelzések kihatnak a személyiség egészséges kialakulására. A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokás kialakulást és az önállósodást.

– **Egészségvédelem, prevenció**

Bölcsődénkben biztosítjuk a biztonságos, balesetmentes tárgyi környezetet. A fürdőszobába higiénikusan tároljuk a gyermekek saját eszközeit. A kisgyermeknevelők betartják a higiénés szabályokat (kézmosás, lemosó tálca fertőtlenítés, WC-papír, zsebkendő használata). Pelenkacsere, WC-használat után, az étkezések előtt mindig kezet mosnak a gyermekek és a kisgyermeknevelők

– **Játék**

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi az érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és a nevelő magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése, mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Kisgyermeknevelő feladata a játékkal kapcsolatban: nyugodt légkör biztosítása, igény szerint kezdeményezés, egyéni élményen túl közös élményszerzési lehetőségek biztosítása, a gyermeki játék önállóságának biztosítása.

Játék színterei: mese, vers, bábozás, ének, zene, tánc, alkotó tevékenységek, mozgásos játékok, környezet természet tevékeny megismerése.

– **Mondóka, ének**

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megismerése, a kisgyermeknevelő kellemes ének és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmikus szövegmondása, a dallam és ritmus hangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését.

– **Vers mese**

A vers mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban ritmusa, a mesének pedig tartalma hat az érzelmen keresztül a személyiségre.

A verselés, mesélés képeskönyv nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. Fejlődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókincse.

– **Alkotó tevékenységek**

Élményszerű, örömet nyújtó és önkéntes. Felöleli mind a négy évszakot, magába foglalja az ünnepeket is. A gyurmázás, festés, ragasztás nagy örömforrást jelent a gyermekek számára.

– **Mozgás**

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgás igény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik mozgásuk.

– A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása. A veszélyforrásokat kiküszöböljük. Csecsemőknek olyan játszóteret kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, pl: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron több lehetőség adott, mint a szobában. A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik.

– **Tanulás**

A teljesítményelváráshoz kötött erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye. A tanulás a gyermek életkorából és fejlettségéből adódó tevékenység, illetve tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

VIII.

Az intézmény sajátos feladatai

Gyermekvédelem területén szoros együttműködés valósul meg a Gyermekvédelmi Szolgálattal. A szülőket tájékoztatjuk a különböző gyermeknevelést segítő támogatások igénybevételének lehetőségéről.

Nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek ellátása nevelése, esélyegyenlőség biztosítása.

A bölcsőde alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatást nem végez, az intézmény nem rendelkezik az ehhez szükséges személyi, és tárgyi feltételekkel.

IX

Hagyományok, ünnepek, rendezvények a bölcsődében

A bölcsődében szervezett formában több alkalommal tervezünk nyílt napot. Ez általában egy-egy jeles naphoz kapcsolódik.

Farsang: A gyermekek jelmezbe öltözve a kisgyermeknevelővel búcsúztatják el a telet, zenés, mozgásos mondókákkal, énekekkel.

Anyák napja: A gyermekek az alkalomhoz illő mondókákkal, versekkel, dalokkal és egy szál virág átnyújtásával köszöntik az édesanyákat.

Gyermeknap-családi nap: Ezen a napon a bölcsődések szülei betekintést nyerhetnek a bölcsődei napirendbe, játékba. Játékos mozgáskezdeményezést, szabad játékot láthatnak. A gyermekekkel közös alkotótevékenységet végezhetnek.

Mikulás: Mikulás érkezik ajándékkal a csoportba, akit a gyerekek énekekkel, mondókával, versekkel köszöntenek.

Karácsony előtti készülődés: A kisgyermeknevelők és a gyerekek az ünnep előtt közösen karácsonyi díszeket készítenek, karácsonyi dalokkal, mondókákkal ismerkednek a kisgyermeknek.

Ezek a közös élmények, közvetlen beszélgetések sikerélményt adnak, megerősítik a kisgyermeknevelő- gyermek és a szülő- bölcsőde kapcsolatát.

X.

Helyi Szakmai Program működésének, beválásának ellenőrzési rendszere, elégedettségmérés

Kérdőívet állítunk össze a bölcsődébe járó gyermekek szülei részére, mert válaszaikat a gyermekek minél jobb színvonalú, bölcsődei ellátása érdekében szeretnénk felhasználni. A kérdőívek értékelése nyomán a szakmai kompetenciának megfelelően megteesszük a szükséges változtatásokat.

Mellékletek.

- Megállapodás-tervezet
- Házirend

A Szakmai Program a fent felsorolt mellékleteivel együtt érvényes, és a Dunaharaszti Város Önkormányzatának Képviselő testületének jóváhagyása után lép hatályba.

XI.

Intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás módja

- Faliújság
- Internet: www.dunaharaszti.hu
- E-mail: bolcsode@dunaharaszti.hu

XII.

Igénybevevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogai és kötelezettségei

Kisgyermek joga, hogy

- Biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkörben élhessen, fejlődhessen
- Fejlődéséhez szükséges feltételek biztosítva legyenek
- Veszélyhelyzetben azonnali segítséget kapjon
- Szükség esetén szakemberek segítsék a fejlődését
- Lehetősége legyen a játékhoz, tapasztalatok szerzéséhez
- Hátrányos szociális körülmények esetén kapjon meg minden segítséget a lehetséges fejlődéshez
- Rendszeres egészségügyi felügyeletben részesüljön

A szülő joga, hogy

- Megválassza az intézményt, melyre gyermeke gondozását-nevelését bízza
- Megismerje a gondozási-nevelési elveket, melyek alapján gyermekét gondozzák, nevelik
- Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől, megismerhesse a gyermekcsoport életét
- A bölcsőde működéséről véleményt mondjon

A szülő kötelessége, hogy

- Amennyiben igénybe veszi, fogadja el a bölcsődei rendet, ahhoz alkalmazkodjon
- Térítési díjat a meghatározott időpontig fizesse ki

A kisgyermeknevelő joga, hogy

- Alakítsa a bölcsőde életét, a gondozási-nevelési elveket, megfelelő módszereket szakmailag önállóan gyakorolja
- A munkához szükséges feltételek biztosítva legyenek
- Részt vegyen továbbképzéseken, kutatásokban, munkájának eredményét szolgáló kísérletben
- A gondozási-nevelési feladatokat a szakmai elveknek, a törvényben és a jogszabályban rögzített bér és munkaügyi előírásoknak megfelelően, meghatározott munkaidőben, az intézményvezető irányításával és ellenőrzésével lássa el

A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy

- Tiszteletben tartsa a gyermek személyiségét és jogait
- Együttműködjék a családdal, tiszteletbe tartsa a családi nevelést, etikusan kezelje a családról szerzett információit
- Hivatásbeli kötelességként végezze gyermekvédelmi feladatát, különleges gondossággal, felelősséggel foglalkozzék a hátrányos helyzetük miatt rászorulókkal
- Folyamatos önképzéssel és továbbképzéssel biztosítsa a naprakész szakmai műveltségét

A kisgyermeknevelőket segítő orvos joga és kötelessége, hogy

- Figyelemmel kísérje a gyermekek testi, lelki mentális fejlődését, egészségi állapotát
- Gondozási-nevelési elvek alapján segítse a rászoruló gyermekeket, illetve végezze a bölcsődei munkáját.

Összefoglaló

Szakmai programunk célja, a bölcsődei gondozás-nevelés alap programjának magas szintű megvalósítása.

Bölcsődei szolgáltatásaink mozgásra, egészséges életmódra, nevelésre, játékra, élményekre alapozott. Célunk a kiegyensúlyozott boldog gyermekkor, a család és közösségi nevelés összhangjának megalapozása.

Dunaharaszti, 2022. január 10.

